

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. MST-109-00296

13. april 2010

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg har i brev af 17. marts 2010 stillet følgende spørgsmål nr. 578 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Ida Auken (SF).

Spørgsmål nr. 578 (alm. Del)

Vil ministeren tage problemet med øget sejlads i Nordøstpassagen i Arktis og deraf øget udledning af sod og svovl op i FN's Søfartsorganisation (IMO)? Og vil ministeren, som foreslået af både Norge og Sverige, arbejde for, at området gøres til et ECA-område (Emission Control Area)?

Svar

Klimaændringernes påvirkning af Arktis med reduceret udbredelse af havisen og forlængede sæsoner uden isdække giver mulighed for øget sejlads mellem Europa og Asien gennem Nordøst- og Nordvestpassagen. Det må derfor forventes, at flere skibe i fremtiden vil sejle i de arktiske farvande, og den øgede sejlads i disse farvande medfører yderligere miljø- og klimapåvirkninger.

Derfor kan en af de fremtidige potentielle udfordringer blive skibsfartens luftforurening med sodpartikler, som i Arktis kan medvirke til øget opvarmning og smeltning. Blandt andet på den baggrund har Arktisk Råd etableret en videnskabelig ekspertgruppe, som bl.a. skal kortlægge forureningen fra partikler, herunder sod. Miljøstyrelsen deltager sammen med Klima- og Energiministeriet i en særlig Task Force, som sideløbende med de videnskabelige undersøgelser, skal identificere nationale og internationale tiltag, der potentielt kan reducere udledninger af sod, herunder bidraget fra skibe i Arktis. Denne Task Force fremlægger sine resultater til Arktisk Rådsmødet i april 2011.

Miljøstyrelsen oplyser, at USA, Norge og Sverige på det seneste møde (marts 2010) i Miljøbeskyttelseskomiteen (MEPC) under FN's Søfartsorganisation (IMO) foreslog at diskutere forskellige tiltag til reduktion af sodudledningen fra skibsfarten i Arktis, herunder udpegning af Emission Control Areas (ECAs). ECAs er udvalgte kystzoner, hvor der stilles krav til brændstofkvaliteten, således at udledningen af partikler reduceres. Diskussionen blev dog udskudt til næste MEPC møde i september 2010.. Det vurderes fra dansk side ikke at være hensigtsmæssigt at fokusere på udmøntning af konkrete tiltag - eksempelvis udpegning af ECAs - før undersøgelserne om effekten af skibsfartens bidrag til sod i Arktis foreligger i april 2011.

En eventuel udpegning af ECAs omkring Grønland, vil i øvrigt skulle drøftes med Grønlands Selvstyre (Naalakkersuisut). Det skal dog nævnes, at USA og Canada på MEPC mødet i marts 2010 fik godkendt udpegede havområder langs deres egne kyster til ECAs.

Der er også nye IMO regler for udledning af svovl fra skibsfarten på vej. De træder i kraft den 1. juli 2010, som følge af bl.a. en større dansk indsats. De nye regler betyder, at grænsen for skibsfartens svovludledning i Arktisk reduceres med over 80 % frem mod 2020, og samtidig reduceres udledningen af sod og andre partikler.

Karen Ellemann

/ Claus Torp